

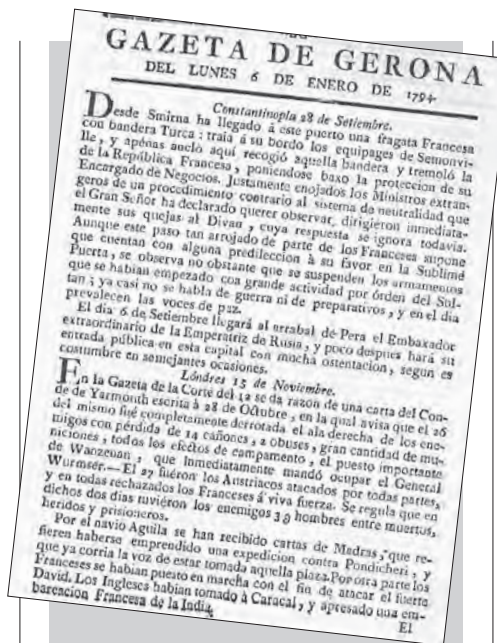
Ser subjectivament el més honest possible

L'any 1992, un grup de periodistes catalans van redactar el Codi Deontològic, que va ser aprovat en el II Congrés dels Periodistes l'1 de novembre d'aquell any. Es convertia en el primer codi deontològic de periodisme a Espanya. A partir d'aleshores s'hi van anar afegint annexos, fins a la redacció del nou Codi el novembre de l'any passat, que fou presentat a Girona aquest mes de maig. El Consell de la Informació de Catalunya (CIC), constituït el 1997, és l'encarregat de vetllar pel seu compliment. Cal dir, però, que només té «potestat moral» i, per tant, no preveu sancions de cap tipus (ni econòmiques, ni pèrdua de llicències...) per als que l'incomplixen.

El Codi comença amb un objectiu que ens pot fer recordar el verset «La veritat us farà lliures» (Joan 8, 32): «El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat». Es convida a distingir el que és informació de l'opinió i a difondre únicament informacions contrastades, evitant publicar rumors com si es tractessin de fets. Insta a no uti-

«El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat»

litzar expressions injurioses ni a difondre dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones o donar mala reputació a entitats. Tant les unes com les altres han de tenir l'oportunitat de respos-

Portada de la *Gazeta de Gerona*, bisetmanari que es va publicar del 1787 al 1800

ta, i que aquesta sigui publicada. En cas que una informació hagi resultat falsa, el periodista l'esmenarà com més aviat millor i amb l'extensió proporcionada. També es demana tenir en compte que tota persona acusada o imputada d'un delicte té dret a la presumpció d'innocència: «El respecte i la protecció d'aquest dret són vigents des de l'inici de les actuacions policials fins que es provi la culpabilitat».

El Codi considera inacceptable l'ús de càmeres ocultes i d'altres procediments enganyosos per obtenir dades, així com la difusió no consentida de material procedent del telèfon mòbil, correus electrònics o altres suports de comunicació. Tot i així, «en poden ser excepció les situacions relacionades amb fets o esdeveniments d'inequívoc interès públic i quan no hi hagi cap altra opció per donar compliment adequat al dret de la informació». No cal dir que aquest

darrer punt pot ser utilitzat molt ambiguament per un periodista en funció del que pugui entendre ell per «interès públic».

Les fonts consultades han de ser protegides apel·lant al secret professional quan sigui necessari, «però en cap cas l'anonimat pot ser utilitzat per atacar individus i organitzacions de manera injustificada». No és admissible el plagi. Més d'un s'haurà preguntat per què si cada dia hi ha més d'un suïcidi a Catalunya (1,3 diaris el 2015, 66 a les comarques de Girona) això sovint sigui obviat. Segons el Codi, «els casos de suïcidi només es difondran quan tinguin rellevància personal o siguin de manifest interès públic, tenint en compte, a més el risc d'un efecte mimètic».

Es demana protegir els menors (no poden ser ni fotografiats, filmats ni entrevistats sense el permís dels pares o tutors), i no es pot discriminar per condició sexual, discapacitat, creença, nacionalitat o classe social. «Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i grups afectats». Persones que, en el cas dels immigrants, mai no poden ser tractades d'il·legals, «perquè això suposaria negar a un ésser humà la categoria de subjecte de dret». El Codi, que es pot consultar al web del Col·legi de Periodistes de Catalunya, intenta que el periodista faci un periodisme més social, just i verídic. En aquest darrer aspecte, l'objectivitat és pràcticament impossible, però com a mínim el periodista ha de ser subjectivament com més honest millor.

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN